

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
(повна назва інституту або факультету, для студентів якого викладається навчальна дисципліна)

Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій
(повна назва кафедри викладання навчальної дисципліни)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
іноземної філології та соціальних
комунікацій

_____ Медвідь О.М.
(підпис) (прізвище, ініціали)

“ _____ ” _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практикум з соціокультурної діяльності

(назва навчальної дисципліни)

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____ бакалавр _____
(бакалавр, спеціаліст, магістр)

Напрямок підготовки 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»
(шифр та назва напрямку підготовки (із зазначенням за необхідності фахового спрямування) або шифр та назва спеціальності)

Форма навчання _____ денна _____
(денна, вечірня)

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ обов'язкова _____
(обов'язкова, за вибором ВНЗ, за вибором студента)

Семестр викла- дання	Загальний обсяг, годин/кред ит.	Аудиторні заняття, годин				Самостійна робота студента, годин				Форма контрол ю ісп. (д/зал.)
		Всього	Лекції	Практич ні (семі- нарські)	Лабора торні	Всього	тому числі			
							ІРС під керівн. виклад ача	Інд. завдан ня. вид / обсяг	Самості йне опрацю вання матеріа лу	
3/4	300/10	64	16	48		236			72	ПМК

Розробник: _____ канд. філос. н, доц. Світайло Н.Д. _____
(вказати авторів, їх наукові ступені та посади)

Затверджено на засіданні кафедри, протокол № 2 від « 06 » вересня 2017.

Суми – 2016 р.

Програма вивчення курсу «Практикум з соціокультурної діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» напряму 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»»

Мета практикуму: забезпечити практичну підготовку студентів до здійснення технологій соціально-культурної діяльності

ВСТУП

Предметом вивчення курсу є науково-теоретичні та практичні основи знань у сфері розроблення і реалізації соціокультурних проектів і програм.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Практикум з соціокультурної діяльності» належить до циклу **нормативних** дисциплін для даної спеціальності.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі навчального плану: навчальна дисципліна базується на знаннях і вміннях, отриманих студентами в процесі вивчення блоку дисциплін професійно-практичної підготовки, зокрема: «Вступ до спеціальності», «Історія та теорія соціокультурної діяльності», «Історія», «.....», а також гуманітарних дисциплін та інших дисциплін професійної і практичної підготовки.

«Практикум з соціокультурної діяльності» є базовим курсом при підготовці студентів до проходження навчально-виробничої практики.

1.1. Мета і завдання викладання дисципліни

Мета викладання дисципліни – формування у студентів цілісного уявлення про систему культурно-дозвілєвої діяльності в єдності теорії, організації, методичного забезпечення, а також забезпечення умов для оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками створення культурно-дозвілєвих програм та проведення культурно-масових заходів для різних категорій населення.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- формування у студентів уявлення про різноманіття форм, методів, засобів технологій соціокультурної діяльності:
- закріплення знань про функції культурно-дозвілєвої діяльності, її організаційну структуру, основні напрямки і форми організації дозвілля для різних категорій населення;
- закріплення практичних навичок створення культурно-дозвілєвих програм (сценарії, методика роботи різної категорією населення) та використання набутих знань в майбутній професійній діяльності.
- формування умінь та навичок інформаційно-аналітичної діяльності у соціокультурній сфері як основи професійного мислення та майбутнього професійного зростання студентів.

1.3. У результаті вивчення дисципліни студенти повинен *знати*:

- сутність і структуру технологій соціокультурної діяльності, методик їх застосування.
- основні характеристики змісту, форм, засобів і методів соціально-культурної діяльності;
- основні напрямки і форми та методик організації дозвілля для різних категорій населення;
- методик організації спілкування людей у соціокультурному середовищі.

У результаті освоєння дисципліни навчається повинен *вміти*:

- розуміти соціальну сутність дозвілля, понять «вільний час», «дозвілля»;
- застосовувати форми, засоби і методи соціально-культурної діяльності;
- планувати заходи соціокультурної спрямованості з врахуванням особливостей різних категорій населення та з врахуванням переваг та ризиків кожного;
- розробляти і здійснювати соціокультурні проекти і програми, проводити різні групові та масові соціокультурні заходи;

- організувати ефективне спілкування людей у соціокультурному середовищі окремого закладу чи громади в цілому;
- кваліфіковано оцінювати результати та впливи запланованого заходу, а також потенційні ризики, які можуть бути в ході та в результаті проведення.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 год. / 4 кредити ECTS.

Програма навчальної дисципліни складається з одного змістового модуля.

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ КУРСУ

Т е м а	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні (семінар.) заняття, годин	Лабораторні роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (у тому числі ІРС), годин	Індивід. завдання, годин
Тема 1. Предмет і завдання курсу «Практикум з соціокультурної діяльності»	16	2	4		2	
Тема 2. Соціально-культурна діяльність як суспільна система	16	2	2		6	
Тема 3. Роль засобів масової інформації в артикуляції, висвітленні та вирішенні соціокультурних проблем	16	2	4		5	
Тема 4. Зміст, форми, засоби і методи соціокультурної діяльності	16	2	2		4	
Тема 5. Загальна методика підготовки та проведення дозвіллевих програм	16	2	4		4	
Тема 6. Методика організації спілкування людей в соціально-культурній сфері	16	2	4		4	
Тема 7. Різноманіття творчої діяльності любителів у сфері дозвілля	16		2		4	
Тема 8. Сутність та типологія культуротворчих технологій	16		2		3	
Тема 9. Сутність рекреативних технологій та їх використання в процесі соціокультурної діяльності	16		2		4	
Тема 10. Рекреаційний потенціал свят	16		2		4	
Тема 11. Організація спортивно-оздоровчої діяльності.	14		2		3	
Тема 12.. Диференційовані технології соціально-культурної діяльності (за вибором)	14		2		4	
Тема 13. Технології розвитку туристично-екскурсійних маршрутів на базі історико-культурних об'єктів	14		2		2	

Тема 14. Планування й розробка туристичного продукту	14		2		3	
Тема 15. Технології організації творчих лабораторій, майстерень, художньо-творчих студій, шкіл, центрів естетичного виховання і творчості.	14	2	2		3	
Тема 16. Технологічні основи організації інформаційно-просвітньої діяльності	14		2		3	
Тема 17. Організація ігрової діяльності	14		2		4	
Тема 18. Організація художньо-видовищних програм.	14		2		4	
Тема 19. Технології організації міжнародного культурного обміну	14		2		3	
Тема 20. Технології менеджменту рекреаційної та інформаційно-просвітньої сфери	14	2	2		3	
Усього годин	300	16	48		72	

ПРОГРАМА ПРАКТИКУМУ

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Практикум з соціокультурної діяльності» (лекційно-оглядове заняття).

Предмет курсу «Практикум з соціокультурної діяльності».

Його роль і значення у професійній підготовці фахівців с менеджменту соціокультурної діяльності. Методичні аспекти вивчення курсу, види і форма аудиторних і самостійних занять

Поняття «соціокультурна діяльність». Основні цілі і завдання соціокультурної діяльності. Природа і призначення соціокультурної діяльності. Характерні риси соціокультурної діяльності: здійснення у вільній час, свобода вибору, добровільність, активність, ініціатива різних соціальних груп.

Поняття «дозвілля», його природа. Зв'язок дозвілля з потребами особистості і спільноти, групи. Найбільш істотні умови для забезпечення дозвілля в житті більшості працюючого населення.

Пошук задоволення, задоволення, розваги як фундаментальні характеристики дозвілля в сучасному суспільстві. Чинники, що визначають фундаментальні характеристики дозвілля.

Форми організованого дозвілля, характерні для українського суспільства та для Сумської області.

Зміст теоретичної та практичної готовності менеджера з соціокультурної діяльності. Професійні вимоги до менеджера з соціокультурної діяльності. Професійні здібності в організації дозвілля: організаторські, комунікативні, мовні, креативні.

Рекомендована література: [4, 7 9, 14, 19, 26, 39]

Самостійна робота студентів:

1. Скласти тезаурус, використовуваний в практиці соціокультурної діяльності.
2. Підібрати прислів'я та приказки різних народів, що розкривають значення терміну «дозвілля».
3. Підібрати прислів'я та приказки різних народів що характеризують різні форми дозвілля.

Тема 2. Соціально-культурна діяльність як суспільна система.

Питання для обговорення

Соціально-культурна діяльність як суспільна система. Соціокультурна політика держави та регіону, її завдання, структура.

Система принципів соціально-культурної діяльності. Функції соціокультурної діяльності та їх класифікація.

Складові соціокультурного портрету регіону. Соціокультурний портрет Сумської області. Специфіка соціально-культурних потреб та інтересів окремих соціально-демографічних груп.

Соціально-культурні установи в Сумській області: цілі та напрями діяльності, структура, функції, взаємозв'язки, орієнтація на потреби та інтереси окремих соціально-демографічних груп. Чинники, що впливають на ефективність використання потенціалу установ соціокультурної сфери у вирішенні соціокультурних проблем.

Самостійна робота студентів:

1. Визначити рівень взаємозв'язків різних соціально-культурних установ в Сумській області.
2. Визначити цілі і завдання та методи соціокультурної діагностики.
3. Представлення результатів соціокультурної діагностики: рівень, форма, зацікавлені сторони, очікувані результати.

Практична робота №1:

1. Провести соціокультурну діагностику міста, району (на прикладі м. Суми або одного з районів області) за такими параметрами: територія та її особливості, історія, органи державного управління; характеристика економіки; демографічна структура; установи науки і освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, спорту, культури і мистецтва, дозвілля; громадські організації, спілки тощо;
2. Виявити специфіку і проблеми в інституційній структурі міста, району і запропонувати варіанти вирішення проблем.
3. Визначити відповідність інституціональної та демографічної структури міста, району, наявність установ культури, освіти та туризму;
4. Виявити найбільш актуальні напрямки соціальної та соціокультурної роботи в даному місті, районі.

Джерела інформації: статистичні дані, статті в періодичних виданнях, офіційні сайти установ освіти та культури, аналітичні матеріали, результати соціологічних досліджень.

Форма представлення результатів: презентація.

Практична робота № 2:

1. Описати (уявити) організаційну структуру управління однієї з установ соціокультурної сфери м. Суми (бібліотеки, музею, театру, будинку культури, спортивного, дозвілленого центру, освітньої установи, установи соціального захисту, рекламного, туристичного агентства тощо).
2. Сформулювати систему цілей, розв'язуваних керівництвом і відділами соціокультурних установ.
3. Оцінити відповідність цілей, структури та організаційно-розпорядчих методів вирішення проблем.
4. Запропонувати шляхи вдосконалення діяльності установи.

Форма представлення результатів: дискусія в ході семінару.

Рекомендована література: [4, 7 9, 14, 19, 26, 39]

Додаткові джерела: статистична інформація, матеріали офіційних сайтів установ соціокультурної сфери.

Тема 3. Роль засобів масової інформації в артикуляції, висвітленні та вирішенні соціокультурних проблем.

Питання для обговорення

Основні функції засобів масової інформації: інформаційна, виховна, організаційна, розважальна, мобілізаційна.

Характерні риси сучасних ЗМІ: масовість, оперативність, мобільність, доступність.

Типологія жанрів і основні сфери впливу радіо, преси, телебачення, Інтернету на життя суспільства. Аналіз матеріалів з проблем соціально-культурної діяльності, опублікованих в регіональних виданнях.

Самостійна робота:

Просканувати інформаційне поле області (або іншого регіону за бажанням студента) та визначити перелік ЗМІ, що розміщують інформацію з соціокультурної тематики, характер матеріалів, їх спрямованість на окремі цільові групи.

Практична робота:

1. На основі аналізу п'яти публікацій в періодичних виданнях або на основі п'яти телевізійних програмі провести дослідження сучасної соціокультурної ситуації в м. Суми та Сумській області;
2. Заповнити таблицю:

Джерело (назва, дата), автор	Зміст проблеми	Область (поле) проблематики		Носій проблеми	Варіант вирішення проблеми
		Соціокультурне середовище	Сфера життєдіяльності		

3. На основі отриманої інформації визначити пріоритетні галузі проектування та пріоритетні категорії населення, які можуть розглядатися в якості потенційної аудиторії програм.

Форма представлення результатів: презентація, відеопрезентація.

Рекомендована література: [4, 7 9, 13,16, 19, 26, 41]

Додаткові джерела: періодичні видання м. Суми та Сумській області, сайти телерадіокомпаній, соціальні мережі. матеріали офіційних сайтів установ соціокультурної сфери.

Тема 4. Зміст, форми, засоби і методи соціокультурної діяльності.

Питання для обговорення

Поняття технології соціокультурної діяльності. Структура і етапи технологічного процесу.

Форми соціокультурної діяльності. Поняття і характеристика. Методи соціокультурної діяльності. Поняття. Види методів. Засоби соціокультурної діяльності. Класифікація засобів, їх взаємозв'язок з методами.

Самостійна робота:

1. Проаналізувати особливості методики групових форм культурно-дозвілєвої діяльності.

Практична робота:

На основі вивченого раніше матеріалу визначити рейтинг популярності форм дозвілєвої діяльності серед різних соціально-демографічних груп. Подати у вигляді таблиць чи діаграм для кожної соціально-демографічної групи.

Рекомендована література: [4, 7, 9, 13, 14, 19, 26, 39]

Тема 5. Загальна методика підготовки та проведення дозвілєвих програм.

Питання для обговорення

Поняття «методика дозвіллевих програм». Етапи підготовки дозвільної програми: планування, етап написання, затвердження сценарію, етап здійснення сценарію, проведення дозвільної програми, етап підведення підсумків та аналізу результатів.

Головні компоненти кожного етапу роботи над дозвільною програмою.

Самостійна робота:

На основі опрацювання літератури визначити базові принципи та етапи конструювання дозвільної програми.

Практична робота:

1. Розробити план підготовки дозвільної програми запропонованого змісту.
3. Провести всі етапи підготовки дозвільної програми до виходу на аудиторію.

Рекомендована література: [4, 6, 7, 9, 14, 19, 26, 41]

**Тема 5. Методика організації спілкування людей в соціально-культурній сфері.
(лекційно-оглядове заняття).**

Природа, суть дозвільного спілкування. Механізми практичної реалізації потреби людей у спілкуванні в технології соціально-культурної діяльності.

Види міжособистісного спілкування. Бар'єри спілкування та методи їх подолання.

Різноманіття форм організації дозвільного спілкування в сучасних умовах.

Аналіз особливостей спілкування фахівця СКД. Особливості спілкування фахівця СКД з відвідувачами установ культури. Шляхи формування соціально-психологічної компетентності та професійної майстерності фахівця СКД.

Розроблення і використання різних психолого-педагогічних моделей поведінки при проведенні бесід, подолання психологічних бар'єрів при вступі в контакт, розвиток емпатії.

Самостійна робота:

1. Вивчення спеціальної літератури та аналіз власних психологічних особливостей (переваг), які можуть бути використані у професійному спілкуванні, при проведенні бесід, подоланні психологічних бар'єрів, налагодженні контактів з замовниками чи клієнтами, учасниками заходів.

2. Визначити свій рівень контролю при спілкуванні з іншими людьми.

Заповнити «пам'ятку» за правилами вітання в різних ситуаціях.

Практична робота:

Моделювання сценарного плану організації спілкування людей в соціально-культурній сфері (групова робота).

Завдання 1. Підготувати та провести бесіду з проблем використання вільного часу зі знайомим відвідувачем закладу (туристичного агентства, клубу, гуртка, секції).

Завдання 2. Підготувати та провести бесіду з незнайомим відвідувачем закладу (туристичного агентства, клубу, секції) з метою виявленні специфіки дозвільних потреб відвідувача

Завдання 3. Підготувати та провести бесіду в умовах малої групи (на менш 3-х чоловік) відвідувачів групи.

Рекомендована література: [4, 7, 9, 14, 19, 26, 39]

Тема 7. Різноманіття творчої діяльності любителів у сфері дозвілля.

Питання для обговорення

Специфічні форми розгортання пошуково-дослідницької діяльності в умовах вільного часу: колекціонування, прикладна творчість, технічна творчість. Ініціативна діяльність у сфері соціальної творчості: проведення масових походів по історичних місцях; ініціативні об'єднання у сфері національного, патріотичного, правого виховання; ініціативні об'єднання у сфері охорони навколишнього середовища тощо. Волонтерська діяльність як сфера соціальної творчості.

Основні напрямки художньої діяльності: фольклор; аматорське мистецтво, історична реконструкція тощо.

Самостійна робота:

Підготувати і провести самопрезентацію «Моє захоплення».

Практична робота:

Розробити інтерактивну карту центрів творчості та ініціативних об'єднань м. Суми та області (групова робота)

Тема 8. Сутність та типологія культуротворчих технологій.

Питання для обговорення.

Загальна характеристика культуротворчої діяльності. Технології створення і збагачення культурних цінностей, творчого розвитку дітей, підлітків і дорослих. Особливості розвитку музичного, літературного, театрального творчості. Літературні клуби, клуби авторської пісні, народні театри.

Система додаткової художньої освіти та виховання.

Технології науково-технічної творчості. Особливості діяльності математичних, фізичних, науково-технічних товариств.

Технології прикладної творчості, їх специфіка Проблема повернення втрачених технологій.

Самостійна робота.

Опрацювати літературу та підготувати презентацію на тему «Особливості реалізації культуротворчих технологій в м. Суми та області (за одним з напрямків)». Можливий варіант – за місцем проживання студентів або за територіальним принципом.

Практична робота:

майстер-клас поезія, декоративно-прикладні технології, вишивка, бісер, деку паж, ори гамі тощо).

Рекомендована література: [4, 5,7, 10, 13, 19, 27,29, 39,41]

Додаткові джерела: Статті в періодичних виданнях міста.

Тема 9. Сутність рекреативних технологій та їх використання в процесі соціокультурної діяльності.

Питання для обговорення.

Сутність та особливості рекреаційно-розважальної діяльності. Цінність рекреації. Духовні та біологічні потреби людей у відпочинку і розвагах. Формування національної сфери відпочинку і розваг. Національні та регіональні традиції в організації відпочинку: від варіантів посиденьок в різних етнічних групах до сучасних форм рекреаційно-розважальної діяльності.

Соціокультурні особливості рекреації. Рівні рекреаційно-оздоровчої діяльності: «пасивна рекреація», «активна рекреація».

Шляхи формування соціально-психологічної компетентності та професійної майстерності фахівця СКД. Ігрова діяльність в системі рекреаційно-розважальних технологій.

Самостійна робота.

1. Провести діагностику рекреативної сфери в м. Суми та Сумській області..

Практична робота:

1. Визначити основні критерії, показники (індикатори) та систему методів оцінки ефективності організації дозвілля.

Джерела: довідкові видання, офіційні сайти, соціальні мережі, рекламно-інформаційні матеріали рекреаційних установ.

2. Підготувати презентацію про національні і регіональні традиції в організації відпочинку: релігійні, календарні свята, свята землеробського календаря, посиденьки, професійні свята тощо.

Рекомендована література: [4, 5,7, 10, 13, 19, 27,29, 30 ,39,42,43]

Додаткові джерела: посібники, краєзнавчі та науково-популярні видання.

Тема 10. **Рекреаційний потенціал свят.**

Питання для обговорення.

Історичні корені свят. Естетична природа свят. Знаково-символічна атрибутика свята.

Проблеми та перспективи відродження народних свят.

Шляхи підвищення рекреаційного потенціалу свят. Тенденції співвідношення «пасивної рекреації» та «активної рекреації». Суперечлива роль телебачення та Інтернету (соціальних мереж) як мобілізуючого та рекреаційно-заміщуючого чинника.

Самостійна робота.

З використанням матеріалу попереднього заняття підготувати презентацію на тему: «Сучасні риси народних (релігійних, професійних, державних, міських) свят» (за вибором студентів) – групова робота.

Практична робота:

На основі презентацій провести аналіз цільових груп, потенційних замовників та учасників свята та зробити необхідні розрахунки фінансові розрахунки на його проведення.

Рекомендована література: [4, 5,8,12,14,18, 19,41]

Тема 11. **Організація спортивно-оздоровчої діяльності.**

Питання для обговорення.

Особливості організації спортивно-оздоровчої діяльності для різних категорій населення в м. Суми та Сумській області. Загальна характеристика розвитку фізичної культури та спорту в регіоні.

Лікувально-профілактичні центри в м. Суми та Сумській області. Курортно-рекреаційні центри м. Суми та Сумської області.

Можливості для розвитку фізичної культури та спорту у СумДУ.

Самостійної роботи.

Опрацювати п'ять статей (друкованих чи інтернет-сторінок), присвячених організації спортивно-оздоровчої діяльності у м Суми та області

Практична робота:

1. Аналіз спортивно-оздоровчої діяльності у СумДУ (на прикладі спортивного клубу та спортивно-оздоровчого табору «Універ», спортивного манежу тощо). Позитивні сторони, цільові групи, спектр послуг, недоліки, обмеження, пропозиції по покращенню роботи.

Рекомендована література: [4, 5,7, 10, 13, 19, 27,29, 30 ,39,42,43]

Додаткові джерела: офіційний сайт СумДУ (сторінки спортивного клубу, спортивно-оздоровчого табору «Універ»)

Тема 12.. **Диференційовані технології соціально-культурної діяльності.**

Питання для обговорення (як приклад)

Основні напрями соціально-культурної діяльності та основні форми роботи з дітьми та підлітками. Гра як основний метод пізнання і освоєння світу дітьми та підлітками.

Вимоги до організації дитячих та підліткових дозвіллевих програм.

Демографічна характеристика молодіжного середовища. Специфіка соціально-культурних потреб та інтересів молоді.

Самостійна робота:

Моделювання дитячих, підліткових дозвіллевих програм.

Моделювання дозвіллевої програми для молодіжної аудиторії.

Практична робота:

1. Розробка портфоліо для роботи з дітьми, підлітками та молодіжною аудиторією.
2. Розробити сценарний план молодіжного свята (за вибором).

Можливі варіанти проведення заняття – особливості роботи зі школярами, з жінками, з людьми похилого віку, організація сімейного відпочинку тощо...

Рекомендована література: [4, 5,7, 10, 13, 19, 27,29, 39,41]

Тема 13. Технології розвитку туристично-екскурсійних маршрутів на базі історико-культурних об'єктів.

Питання для обговорення (з використанням матеріалу попередніх курсів).

Сучасний стан українського та світового туристичного бізнесу. Економічне і соціальне значення туризму для розвитку регіону. Туристична привабливість і туристичні перспективи Сумщини. Туризм і проблеми збереження культурної спадщини. Зелений туризм.

Пошуково-дослідницька робота з вивчення культурної спадщини регіону.

Способи залучення молоді, школярів до проблем збереження культурної спадщини.

Загальнодержавні та місцеві установи охорони культурної спадщини.

Діяльність громадських організацій галузі збереження культурної спадщини.

Самостійна робота.

1. Проаналізувати інтернет-сайти туристичних фірм регіону на предмет представленості місцевих туристичних маршрутів.
2. Знайти в Інтернеті і провести аналіз діяльності громадських організацій з охорони культурної спадщини

Практична робота:

1. З використанням матеріалу попередніх курсів та інтернет-сайтів туристичних фірм регіону провести аналіз туристично-екскурсійного маршруту по місту чи області (на базі історичних пам'ятників, природних заповідників, архітектурних споруд тощо) – можлива групова робота..
2. Надати обґрунтування його привабливості (пізнавальне значення, цільові групи, спектр послуг, недоліки, обмеження, пропозиції, транспортні рішення, можливості тощо).

Рекомендована література: [4, 5,7, 10, 13, 19, 27,29, 30 ,39,42,43]

Додаткові джерела :Інтернет сайти туристичних та рекреаційних установ регіону

Тема 14. Планування й розробка туристичного продукту.

Питання для обговорення.

Історія розвитку туризму на Сумщині. Туристські організації в м. Суми та Сумській області.

Соціопсихологічні аспекти туризму. Соціальні чинники, що впливають на розвиток туристичної сфери регіону.

Самостійна робота.

Підготувати проект-пропозицію регіонального туру за наступними параметрами:

1. Цільова аудиторія туру (аналіз потреб і проблем тих категорій і груп населення, які потребують в даному виді туризмі та визначення мотивів потенційних туристів).
2. Цілі і завдання туру.
3. Ідея туру (тобто обґрунтування його задуму - теми маршруту, зразкового змісту подорожі).
4. Сегменти ринку (визначення особливих споживчих властивостей турпродукту, соціальної бази потенційних споживачів).

Практична робота:

1. Зробити презентацію або рекламний ролик для соціальних мереж про новий туристичний маршрут (тур).
2. Провести публічний захист (перед групою) проект-пропозицію регіонального туру. Як варіант – провести екскурсію вихідного дня.

Рекомендована література: [4, 5,7, 10, 13, 19, 27,29, 30 ,39,42,43]

Тема 15. Технології організації творчих лабораторій, майстерень, художньо-творчих студій, шкіл, центрів естетичного виховання і творчості.

Питання для обговорення.

Специфіка створення та принципи діяльності центрів творчого розвитку дітей та підлітків. Форми керівництва самодіяльним колективом. Реалізація програм підтримки та розвитку художньо-творчих студій, шкіл, центрів естетичного виховання і творчості в Україні та у Сумській області.

Самостійна робота:

1. Провести дослідження діяльності Будинків культури, освітніх закладів, центрів, студій і підготувати доповідь за результатами дослідження.
2. підготувати презентацію одного з напрямків (закладів) з наступним колективним обговоренням. Наприклад: Музична, літературна, театральна творчість в м. Суми та області (Літературні клуби, клуби авторської пісні, народні театри, самодіяльні колективи тощо).

Практична робота:

1. Екскурсія до будинку культури «Хімік» . Знайомство з принципами роботи та досвідом самодіяльних творчих колективів,
2. Майстер-клас від керівників провідних майстерень, художньо-творчих студій.

Рекомендована література: [6, 8,12,14,18, 28,29,33,41]

Тема 16. Технологічні основи організації інформаційно-просвітньої діяльності.

Питання для обговорення.

Аналіз сучасних технологій інформаційно-просвітньої діяльності. Застосування комп'ютерних технологій в інформаційно-просвітницькій діяльності, зокрема у діяльності установ культури.

Інформаційно-просвітницька діяльність бібліотек. Аналіз бібліотечної справи у м. Суми та області. Особливості інформаційно-просвітньої діяльності музеїв. Аналіз музейної діяльності у м. Суми. Віртуальні музеї як форма роботи.

Специфіка окремих видів ЗМІ (телебачення, радіо, преси). Вивчення форм і жанрів інформаційно-просвітницьких теле- і радіопередач. Аналіз діяльності ЗМІ в м. Суми та області. Соціокультурна тематика регіону та інтернет-порталах.

Агенція промоції м. Суми як соціокультурний проект.

Самостійна робота.

1. Ознайомитись з досвідом інформаційно- просвітньої діяльності бібліотечного комплексу СумДУ.
2. Провести аналіз представленості музеїв м. Суми та області в інтернет-просторі.

Практична робота:

1. Спланувати та провести інформаційно- просвітницький захід на базі однієї з бібліотек міста чи одного з музеїв (групова робота)

2. Розробити проект програми для місцевого телебачення (теленарис; репортаж; коментар, ток-шоу, літературно-музична композиція до свята, до ювілею (письменника, композитора, вченого), про видатну подію у культурному житті тощо (групова робота).

3. Майстер-клас на базі Агенції промоції м. Суми або бібліотеки ім. Крупської.

Рекомендована література: [1,4, 6, 8,12,14,18, 21,28,29,33]

Тема 17. Організація ігрової діяльності.

Питання для обговорення.

Гра як феномен культури. Класифікація ігор. Технології організації ігор.

Змагальні, розважальні та пізнавальні аспекти ігрових форм. Психолого-педагогічні принципи ділової гри. Гра як імітація професійної діяльності.

Розробка прийомів організації ігрової взаємодії учасників інноваційної гри: ігрові методики формування команд, прийоми "занурення" в ігрову ситуацію та активізації внутрішньокмандної і міжкомандної взаємодії (індивідуальні та групові ролі, способи інформаційної та оціночної комунікації - питання, репліки тощо).

Самостійна робота.

Проаналізувати методи активізації інноваційного потенціалу особистості (самовизначення учасників гри).

Практична робота.

Розробити сценарій практичного заняття у формі ділової гри «Модель діяльності приватної фірми у сфері дозвілля».

Провести ділову гру на задану тематику.

Рекомендована література: [3,4, 5,7, 10, 13, 19, 27,29, 30,, 33, 39,]

Тема 18. Організація художньо-видовищних програм.

Питання для обговорення.

Сценарно-режисерські основи художньо-педагогічної діяльності. Сценарний задум художньо-видовищної програми.

Композиційна побудова сценарію художньо-видовищної програми.

Організаційні аспекти художньо-видовищних програм: аудиторія програми, цілі і завдання, заходи в рамках програми, зміст діяльності, база реалізації, виконавці, терміни реалізації

Самостійна робота:

1. Підготувати організаційний план художньо-видовищної програми (святкування державного, народного, професійного, шкільного свята, фестивалю, конкурсу тощо) – можлива групова робота).

Практична робота.

1. Підготувати сценарій художньо-видовищної програми.

2. Підготувати проект програми як пропозицію до плану роботи міського (обласного) відділу культури та туризму.

3. Розробити інформаційний лист-пропозиція потенційним спонсорам проекту (програми) (включаючи звернення, суть пропозиції, обґрунтування її значимості, інформацію про організаторів і їх компетентності, потенційних партнерів, рівень залучення ЗМІ, додаткові вигоди, контактні дані тощо).

Рекомендована література: [3,4, 5,7, 10, 13, 19, 27,29, 30,, 33, 39,]

Тема 19. Технології організації міжнаціонального культурного обміну.

Питання для обговорення.

Діяльність різних соціально-культурних інститутів складова розвитку національної культури, міжнаціонального спілкування, взаємодії та взаємозбагачення національних культур. Знайомство з діяльністю земляцтв, що працюють у м. Суми. Аналіз принципів діяльності та досвіду роботи національних культурних центрів та інших громадських організацій народів і народностей, що проживають на території області (міста, громади).

Шляхи поширення об'єктивної інформації про історико-культурні цінності та традиції народів. Роль університетів у розвитку міжкультурного співробітництва. Міжнаціональна толерантність як складова культури.

Формування єдиного культурного інформаційного простору. Реалізація спільних програм міжнародних культурних зв'язків, організація міжнародної гастрольної, виставкової, туристичної та освітньої діяльності.

Самостійна робота:

1. Спільно з іноземними студентами СумДУ підготувати презентацію про діяльність земляцтв.

Практична робота.

1. Підготувати сценарій та провести інформаційно-просвітницький або розважальний захід, спрямований на ознайомлення з національно-культурними традиціями окремої країни, народності.

Рекомендована література: [4, 5,8,10,12,13,17, 19,21]

Тема 20. Технології менеджменту дозвілльсвої, рекреаційної та інформаційно-просвітницької сфери (підсумкове) .

Питання для обговорення.

Окреслення структури технологічного процесу масової соціокультурної діяльності.

Базові принципи розроблення технологій проведення масового (народного, релігійного, професійного, державного, міського, шкільного) свята, фестивалю, конкурсу. Формування цілей, завдань та організаційно-методичного забезпечення.

Цільова аудиторія: аналіз потреб і проблем категорій і груп населення та визначення мотивів їх участі як потенційних клієнтів.

Логістика та партнерство в підготовці та організації заходів (технічне та кадрове забезпечення, супутні послуги, розміщення, харчування, транспорт, екскурсії тощо).

Специфіка пошуку потенційних спонсорів. Фандрайзинг. Спонсорство ЗМІ.

Самостійна робота.

1. Розробити дизайн листа-звернення до потенційних спонсорів.
2. Розробити дизайн рекламного буклета про запланований захід.

Практична робота.

1. Захист проектів проведення масового свята (групова робота).
2. Аналіз проектів.

Рекомендована література: [2,4, 5,8,10,12,13,17, 19,21]

ЛІТЕРАТУРА

№ п/п	Назва навчальної літератури	Вид	Наявність, примірників
	Нормативна		
1.	Ахмадова, Ю. А. Менеджмент качества и библиотека [Текст] : учебно-практическое пособие / Ю. А. Ахмадова, Е. Я. Галимова. — № 55. — М. : Либерия-Бибинформ, 2007. — 88 с. — (Библиотекарь и время XXI век)	Навч. посіб.	1
2.	Бишоф, А. Самоменеджмент. Эффективно и рационально [Электронный ресурс] / А. Бишоф, К. Бишоф ; пер. Д.А. Пергамент. — 2-е изд., испр. — М. : Омега-Л, 2006. — 127 с. — (Taschen Guide. Просто! Практично!)	Навч. посіб.	Електронний ресурс
3.	Блэклок, Дж. Технологии командной игры. Руководство для лидера [Текст] / Дж. Блэклок, Э. Джекс ; пер.В. Баранов, Н. Коцюба. — М. : ИД "Гребенникова", 2008. — 232 с.	Навч. посіб.	2
4.	Бочелюк В.Й. Дозвіллезнавство / Бочелюк В.Й., Бочелюк В.В.. – Навчальний посібник / К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с. — [Электронный ресурс] . — Режим доступа: http://tourlib.net/books_ukr/bocheluk11.htm	Навч. посіб.	Електронний ресурс
5.	Вачугов, Д. Д. Практикум по менеджменту: деловые игры [Текст] : учеб. пос. / Д. Д. Вачугов, В. Р. Веснин, Н. А. Кислякова ; Под ред. Д.Д. Вачугова. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Высшая школа, 2001. — 192 с.	Навч. посіб.	1
6.	Войтко, С. В. Менеджмент у телекомунікаціях [Текст] : навч. посіб. / С. В. Войтко, К. П. Ангелов ; За ред. В.Г. Герасимчука. — К. : Знання, 2007. — 295 с.	Навч. посіб.	42
7.	Гіптерс, З. В. Культурологічний словник-довідник [Електронний ресурс] / З. В. Гіптерс. — К. : ВД "Професіонал", 2006. — 328 с.	словник-довідник	Електронний ресурс
8.	Головнева, И. В. Психологические основы кадрового менеджмента [Текст] : учеб. пос. / И. В. Головнева. — К.: Кондор, 2008. —172 с.	Навч. посіб.	6
9.	Гонтаржевська, Л. І. Ринок туристичних послуг в Україні [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Л. І. Гонтаржевська. — Донецьк : Східний видавнич. дім, 2008. — 180 с	Навч. посіб.	Електронний ресурс
10.	Киселева Т.Г., Красильников Ю.Д. Социально-культурная деятельность: Учебник. - М.: МГУКИ, 2004. - 539 с. http://www.bestreferat.ru/referat-183796.html	Підручник	Електронний ресурс
11.	Колпаков, В. М. Самоменеджмент [Текст] : навч. посіб. / В. М. Колпаков. — К. : ВД "Персонал", 2008. — 528 с.	Навч. посіб.	2
12.	Кусков, А. С. Основы туризма [Электронный ресурс] : учебник / А. С. Кусков, Ю. А. Джаладян. — М. : КНОРУС, 2008. — 400 с.	Підручник	Електронний ресурс
13.	Лозниця, В. С. Психологія менеджменту. Теорія і практика [Текст] : навч. посіб. / В. С. Лозниця. — К. : ЕксОб, 2001. — 512 с.	Навч. посіб.	18
14.	Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу [Текст] : навч. посіб. / Г.Б. Мунін, Ю.О. Карягін, Х.Й. Роглев, С.І. Руденко; Ред.: М.М. Поплавський, О.О. Гац. — К. : Кондор, 2008. — 460 с.	Навч. посіб.	2
15.	Основы медиабизнеса [Текст] : учеб. пос. / Под ред. Е.Л. Вартановой. — М. : Аспект Пресс, 2009. — 360 с.	Навч. посіб.	2
16.	Осовська, Г. В. Комунікації в менеджменті: Курс лекцій [Текст] : навч. посіб. / Г. В. Осовська. — К. : Кондор, 2008. — 218 с.	Навч. посіб.	1
17.	Робер М.-А. Психология индивида и группы [Текст] / М.-А.	Монографія	1

	Робер, Ф. Тильман ; пер.Е.В. Машков, Е.А. Соколова. — М. : Прогресс, 1988. — 256 с.		
18.	Сахно, Є. Ю. Менеджмент сервісу: теорія та практика [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Є. Ю. Сахно, М. С. Дорош, А. В. Ребенок. — К. : ЦУЛ, 2010. — 328 с.	Навч. посіб.	Електронний ресурс
19.	Сухарев В. А. Психология народов и наций [Текст] / В. А. Сухарев, М. В. Сухарев. — Донецк : Сталкер, 1997.—400 с.	Монографія	1
20.	Телетов, О. С. Рекламний менеджмент [Текст] : підручник / О. С. Телетов. — Суми : Університетська книга, 2009. — 365 с.	Навч. посіб.	50
21.	Тульчинський Г.Л., Шекова Е.Л. Менеджмент в сфері культури: Учебное пособие . - СПб., 2003 (рос.) - [Электронный ресурс] .- Режим доступа: http://window.edu.ru/resource/403/66403/files/mvsc.pdf	Навч. посіб.	Електронний ресурс
	Додаткова література		
22.	Агафонова Л.Г., Агафонова О.Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес; ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./Київський ун-т туризму, економіки і права. - К.: Знання України, 2002. -352 с.	Навч. посіб.	1
23.	Ахмадова, Ю. А. Система менеджмента качества библиотек [Текст] : учеб.-практ. пос. / Ю. А. Ахмадова. — СПб. : Профессия, 2007. — 264 с.	Навч. посіб.	1
24.	Берека В. Є. Соціально-педагогічні основи розвитку позашкільної освіти в Україні (1957-2000 р.): автореф. дис. ... канд. пед. н. спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Віктор Євгенович Берека. – Київ, 2001. – 24 с. 6.	автореферат	1
25.	Биковська О. В. Теоретико-методичні основи позашкільної освіти в Україні: автореф. дис. ... доктора пед. наук. / О. В. Биковська – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – К., 2006. – 34 с.	автореферат	1
26.	Голіков А.П. Український туризм/ А.П.Голіков. // Галицькі контракти, №22, травень 2010 р.	Стаття	1
27.	Жарков, А.Д. Теория и технология культурно-досуговой деятельности [Електронний ресурс] : <u>Пособие</u> для вузов. / А.Д. Жарков. - М.: Изд. дом МДУКМ, 2007. - 480 с. http://log-in.ru/books/tekhnologiya-kulturno-dosugovoiy-deyatelnosti-zharkov-a-d-nauka-i-obrazovanie/	Навч. посіб.	Електронний ресурс
28.	Жорнова О.І. Соціокультурний практикум: до питання добору та пред'явлення завдань студентам ВНЗ // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. – К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2004. – Вип.37. – С. 55 – 66	Стаття	1
29.	Ерошенков И. Н. Культурно-воспитательная деятельность среди детей и подростков: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / И. Н. Ерошенков. – М. : Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 221 с.	Навч. посіб.	Електронний ресурс
30.	Козловський, Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Є. В. Козловський. — К. : ЦУЛ, 2015. — 272 с.	Навч. посіб.	Електронний ресурс
31.	Куприянов В. Б. Функции учреждений дополнительного образования детей [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://ucheba.com/met_rus/k_dopobraz/functions.htm	Навч. посіб.	Електронний ресурс
32.	Майерс Д. Социальная психология [Текст] : учебник / Д. Майерс. — 6-е изд., перераб. и доп. — СПб. : Питер, 2003. —	Підручник	6

	752 с.		
33.	Марков А.И. Сценарно-режиссерские основы художественно-педагогической деятельности клуба: Учеб. пособие для студентов ин-тов культуры и - М., 1988. - [Электронный ресурс] .- Режим доступа: http://sunacawoo.ru/?page=uchebnik_scenarnorejisserskie_osnovy_hudojestvennopedagogicheskoy_deyatelnosti_kluba3 .	Навч. посіб	Електронний ресурс
34.	Омельченко Л. Індивідуальний стиль педагогічного спілкування як один із чинників ефективної взаємодії викладача і студентів [Текст] / Л. Омельченко // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. — 2009. — Вип. 25, Ч. 2 : Ч. 2. — С. 223-231.	Стаття	1
35.	Петкова, С. М. Мировая культура и искусство. Справочник [Электронный ресурс] / С. М. Петкова. — М. : Равновесие, 2007.	Довідник	Електронний ресурс
36.	Піча В. М. Садова Р. М. Соціологія вільного часу // Соціологія культури: Навч. посібник / За ред. Семашка О. М., Пічі В. М. – К.: Каравела, Львів: Новий світ, 2002. – С.135-172.	Навч. посіб.	1
37.	Сидор І. П. Професійна підготовка менеджерів дозвілля в університетах Великобританії [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/889 – Загол. з екрану.	Стаття	Електронний ресурс
38.	Сидор І.П. Соціокультурні технології в організації дозвілля [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchu/N144/N144p146-149.pdf – Загол. з екрану.	Стаття	Електронний ресурс
39.	Сидор І. П. Упровадження нових технологій в організацію дозвіллевої діяльності студентів вищих навчальних закладів України [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ped/2009/www17/Sydor.pdf – Загол. з екрану.	Стаття	Електронний ресурс
40.	Социальное воспитание в учреждениях дополнительного образования детей : учеб. пособие для студентов пед. вузов / Б. В. Куприянов, Е. А. Салина, Н. Г. Крылова, О. В. Миновская; под ред. А. В. Мудрика. – М. : Академия, 2004. – 240 с.	Навч. посіб.	1
41.	Термінологічний словник з культурології [Електронний ресурс] / Укл. Н.Ю.Больша, Н.І.Єфімчук. — К. : МАУП, 2004. — 144 с.	Словник	Електронний ресурс
42.	http://www.mincult.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства культури і туризму України.	Офіційний сайт	Електронний ресурс
43.	http://www.tourism.gov.ua – Офіційний сайт Державної служби туризму та відпочинку.	Офіційний сайт	Електронний ресурс

Рекомендована література:

- Бутова Т. Г. Маркетинговые исследования культурного досуга // Маркетинг в России и за рубежом. – М., 2000. – № 3. – С. 36-44. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.cfin.ru/press/marketing/2000-3/04.shtml>
- Заваріка, Г. М. Курортна справа [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Г. М. Заваріка. — К. : ЦУЛ, 2015. — 264 с.
- Карпов В. В. Соціологія музейної справи. Теоретико-методологічні засади// Міжнародний вісник «Культурологія. Філологія. Музикознавство».- Випуск I (4), 2015.- [Електронний ресурс].- Режим доступу:
<http://nakkim.edu.ua/images/vidannya/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D>

0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B2%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA3%20final1.pdf

4. Кіптенко, В. К. Менеджмент туризму [Текст] : підручник / В. К. Кіптенко. — К. : Знання, 2010. — 502 с. (СумДУ, 1)

5. Каталог спеціальної літератури: <http://www.buk.by/libbuk/wp-content/uploads/2013/04/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D1%8B-%D0%9A%D0%94%D0%94.pdf>

3. Колбер Ф., Нантель Ж., Билодо С., Рич Дж. Д. Маркетинг культуры и искусства / Пер. Л. Мочаловой. – СПб.: Издатель А. И. Васин, 2004. – 256 с. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://ebook-free.com.ru/052681.01.01.html>

4. Коул М. Культурно-историческая психология. Наука будущего. - М.: Когито-центр; Институт психологии РАН, 1997.

Любіцева О.О. Туристичний ринок України: сучасний стан, тенденції, перспективи/Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля.- Міжнародна науково-практична конференція: Київський національний університет культури і мистецтв 4-6 червня 2004.-Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/lubiceva.htm

5.

6. Менеджмент для бакалаврів [Текст] : підручник: у 2-х т. Т.2 / Ред.: О.Ф. Балацький, О.М. Теліженко. — Суми : Університетська книга, 2009. — 592 с.

7. Моргулець, О. Б. Менеджмент у сфері послуг [Текст] : навч. посіб. / О. Б. Моргулець. — К. : ЦУЛ, 2012. — 384 с. (СумДУ, 1)

8. О'Конор Дж.. Культурная политика как влияние: Экспорт идеи «творческих индустрий» в Санкт-Петербург [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.cpolicy.ru/analytics/87.html>

9. О'Коннор Дж. Культурное разнообразие, развитие и глобализация / Пер. с англ. М. Хрусталевой // Новые ресурсы партнерства. – М.: Институт культурной политики, 2004. – С. 24-30. – (Культурные стратегии: Экспертный клуб. Вып. 1). [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.cpolicy.ru/doc.plx?id=52>

10. Панкрухин А. П. 50 книг по маркетингу: Обзор: Что имеет смысл прочитать, кроме «Основ» Котлера // Сайт Некоммерческого партнерства Гильдия маркетологов. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.marketologi.ru/lib/50books/50books1.html>

11. Польовий О. Г. Музыка як ідеальний стимул розважальної програми та засіб художньо-змістовної комунікації// Міжнародний вісник «Культурологія. Філологія. Музикознавство».- Випуск I (4), 2015.- [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B2%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA3%20final1.pdf>

12. Экман П. Психология эмоций. Я знаю, что ты чувствуешь. 2-е изд. / Пер. с англ. - СПб.: Питер, 2010. – Режим доступу: <http://fb2.booksgid.com/content/8D/pol-ekman-psihologiya-emociya-znayu-chto-ty-chuvstvuesh/1.html>

13. Фурдичко А. О. Форми колективної взаємодопомоги українців // Міжнародний вісник «Культурологія. Філологія. Музикознавство».- Випуск I (4), 2015.- [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B2%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA3%20final1.pdf>

11. Методи навчання

Для оцінки й вибору методів навчання слід використовувати низку наявних класифікацій, здійснених на основі різних засад:

■ за джерелом знань (виокремлюють словесні, наочні й практичні методи, тому що інших джерел, крім слова, образу й досвіду, не існує);

■ за відповідним етапом навчання, на кожному з яких розв'язують специфічні завдання (орієнтація на методи підготовки тих, кого навчають, до вивчення матеріалу, що передбачає пробудження інтересу, пізнавальної потреби, актуалізацію базових знань, необхідних умінь і навичок; та методи вивчення нового матеріалу; та методи конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь і навичок, які сприяють використанню пізнаного; та методи контролю й оцінки результатів навчання);

■ за способом керівництва навчальною діяльністю безпосередні або опосередковані (виокремлюють методи пояснення педагога й різноманітні методи організації самостійної роботи студентів);

■ за логікою навчального процесу (опора на індуктивні й дедуктивні, аналітичні й синтетичні методи);

■ за дидактичними цілями виокремлюють методи організації діяльності тих, кого навчають, методи стимулювання діяльності, наприклад, конкурси, змагання, ігри, заохочення й інші методи перевірки й оцінки.

12. Методи та форми контролю

Сучасна дидактика виділяє наступні методи контролю: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи практичного контролю, дидактичні тести, спостереження, методи графічного контролю, методи програмованого і лабораторного контролю.

Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань студентами та об'єктивного їх оцінювання здійснюються:

систематичний поточний контроль знань здійснюється під час практичних занять у формі вибіркового усного опитування та тестових завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань;

модульний контроль організовано у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, написання студентами поточних письмових тестових завдань, практичних завдань за змістовними модулями;

оцінювання рівня виконання індивідуальної (чи групової) практичної роботи проводиться на основі перевірки її змісту (сценарію, програми, проекту тощо) та форми і процесу її реалізації;

індивідуальне завдання перевіряється на відповідність оформлення згідно з вимогами, а також на повноту, ґрунтовність матеріалу, наявність цікавих фактів та прикладів, висновків, оригінальних форм її практичного втілення.

Модуль-контроль (залік)

(за результатами публічної презентації практичної роботи)

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладення теоретичного матеріалу з використанням опорного мультимедіа-конспекту; постановка проблемних питань, виконання навчального проекту, застосування міні-дискусії, виконання пошукових і творчих завдань із використанням теоретичного матеріалу; робота малих творчих груп; самостійний пошук необхідної довідкової інформації в різноманітних електронних ресурсах; консультації викладача, безпосередня практична робота студентів під час підготовки та проведення заходів.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль навчальної роботи студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою (регламент додається).

14. Методичне забезпечення

1. Підручники та посібники.
2. Методичні розробки із проведення практичних занять.
3. Комплекти завдань для комплексних контрольних робіт.
4. Матеріали лекцій та практичних занять для мультимедійних презентацій.
5. Методичні рекомендації щодо організації лекційних, практичних занять, індивідуально-дослідної роботи, самостійної роботи студентів.

РЕГЛАМЕНТ
МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОГО КОНТРОЛЮ І ОЦІНЮВАННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Практикум з соціокультурної діяльності

1. **Структура навчальної дисципліни:** загальний обсяг 300 год. 10 кредити); лекції – 16 год.; практичні заняття - 48 год. ПМК.
2. **Організація навчального процесу:** семестр викладання – 3/4.
3. **Шкала оцінювання з навчальної дисципліни:** R = 100 балів.
4. **Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:**
 - а) робота на аудиторних заняттях: 8 л. × 1 бал = 8 бали; 24 пр. × 1,5 бали = 36 балів;
 - б) виконання підсумкового проекту – 16 балів;
 - в) виконання практичних завдань в ході семестру (розроблення та виконання навчальних проектів, заходів, презентацій, звітування за результатами їх проведення) – 40 балів.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: перескладання незадовільних оцінок з модульних контролів здійснюється не пізніше двох тижнів наступного модульного циклу, як правило, одноразово; при виконанні всіх запланованих видів навчальної роботи і незадовільній підсумковій оцінці з модульного циклу рейтингові бали студентів нараховуються; при позитивній оцінці за модульний цикл і виконанні всіх запланованих видів навчальної роботи підвищення рейтингового балу шляхом перескладання будь-якої складової навчальної роботи не здійснюється.

5. Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента та умови допуску (недопуску) студента до підсумкового контролю:

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою оцінювання та європейською шкалою оцінювання ECTS відповідно до накопичених рейтингових балів визначається із таких співвідношень:

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
		диференційований залік
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

6. Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та шкалою ECTS таким чином:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS		Критерії оцінок
		Оцінка	Пояснення	
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	“Відмінно” – студент детально знає теоретичний матеріал та матеріал самостійної роботи, уміє давати визначення основних понять, розуміє сутність основних положень теорії та вільно їх трактує, оперує термінологією з курсу. Виконав ІНДЗ. На запитання викладача за програмою курсу відповідає не вагаючись. Опрацював теми для самостійного вивчення реалізував заплановані заходи.

82–89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	“Дуже добре” – студент знає теоретичний матеріал, виконав самостійну роботу. Виконав ІНДЗ. Вміє самостійно аналізувати матеріал та самостійно використовувати його в ході практичної роботи. На запитання відповідає, розуміє логіку проведення заходів.
75–81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	“Добре” – Все вище вказане виконує не повною мірою, однак знає теорію. Здатний виконувати засвоєні види діяльності та окремі операції на практиці. Виконує завдання викладача. При відповідях на запитання вагається, але знаходить вірні рішення. Опрацював теми для самостійного вивчення.
67–74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	”Задовільно” – знає основні теоретичні положення, при повторенні матеріалу відразу працює якісніше. Відповідає на більшу частину запитань викладача. Опрацював теми для самостійного вивчення, проте має певні труднощі при розробленні та проведенні заходів.
60–66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	“Достатньо” – все вище вказане виконує не повною мірою, однак виконав основні завдання і опрацював теми для самостійного опрацювання. На більшу частину запитань викладача відповідає.
35–59	Незадовільно	Fx	Незадовільно	“Незадовільно (з можливістю повторного складання)” – не виконані вимоги для оцінки “достатньо”, але студент виконує додаткові завдання в межах програми курсу (ІНДЗ).
1–34		F	Незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)	“Незадовільно з обов’язковим повторним курсом” – не виконані вимоги на рівні “достатньо”, не виконані додаткові завдання.

При отриманні підсумкової семестрової оцінки за накопиченими рейтинговими балами поточного контролю “Fx” студент має право на дворазову спробу отримання позитивної оцінки на заході підсумкового семестрового контролю (перше перескладання викладачеві, друге – комісії).

При отриманні підсумкової семестрової оцінки за накопиченими рейтинговими балами поточного контролю “F” студент не допускається до заходу підсумкового семестрового контролю, вважається таким, що має академічну заборгованість з навчальної дисципліни, і представляється деканатом до відрахування (крім випадків продовження деканатом ліквідації академічної заборгованості за наявності документально підтверджених поважних причин неупішності студента).

Провідний викладач
навчальної дисципліни _____ доц. Світайло Н.Д. _____ (підпис)

Завідувач кафедри _____ Світайло Н.Д. _____ (підпис)

“ _____ ” _____ 2017 р.